

Hur har ni blivit bättre lärare genom LÄS?

Linda Bruce
Mia Kindmark
Emma Källbäck
Elin Lundkvist
Nordlander Therese
Petterson Irina Saibel

Inledning

På frågan om vi blivit bättre lärare genom att gå utbildningen LÄS, så funderade vi på - Hur är en bra lärare? Vi i lärargruppen har en uppfattning av vad som kännetecknar en god lärare, men så har även våra föreläsare och inte minst, våra elever. Vi valde att i samtliga stadier som vi undervisar ställa den aktuella frågan till våra elever.

Undersökningen skedde i utvalda klasser där eleverna med ett ord fick beskriva hur en bra lärare är. Eleverna lämnade anonyma svar på frågan digitalt via mentimeter som är ett webbaserat verktyg för interaktiva presentationer med ett inbyggt responssystem. Elevernas svar sammanställdes och ord som återkom i elevsvaren redovisas genom större teckenstorlek. Resultaten finns som bilaga.

Nedan följer hur lärarna i Ma/NO-gruppen utvecklats genom LÄS-projektet. Alla beskriver vad de tar med sig från kursen ur perspektiven *Didaktiskt, Ledarskap, Kollegialt lärande* samt *Nätverk*.

Lärare 1:

Adam Palmqvists föreläsning om spelifiering är lite för mig att tänka outside the box, jag har inte mycket av det i min undervisning så det är något som jag kommer att försöka med på mina lektioner, som ett inslag då och då. Jag fick också till mig frågeställningen att **funderar jag på vad mina elever drivs av när jag planerar mina lektioner?** Det kommer jag att ha mycket stort fokus på i fortsättningen. Även Ulf Danielsson, som jag för övrigt tycker är en fantastisk föreläsare att lyssna på, om man ska lära sig springa så springer man, man läser inte innantill på ett papper att först tar man vänster ben sen höger ben och sen gör man snabbare och snabbare. Att ha dessa fyndiga konkreta exemplen för eleverna som de kan sätta sig in i är något jag kommer utveckla in min lärarroll. Jag kommer också ta med mig Det Camilla Bedroth sa gällande läromedel att man är inte en sämre lärare bara för att man använder ett läromedel som grund i sin undervisning, tillika att man är inte en bättre lärare bara för att man inte har ett läromedel som grund. Det man ska se upp med är att läromedlet är kvalitetssäkrat och att jag som lärare tror på läromedlet. För övrigt om jag har blivit en bättre lärare sett ur ett didaktiskt perspektiv så skulle jag snarare säga att jag har fått mer bekräftelse på att jag är på rätt väg med min undervisning. Dessutom så känner jag trygghet i att kunna ta kontakt med alla i denna ma/NO-grupp för att vidare kunna diskutera sin undervisning, det är för mig oerhört värdefullt.

Det känns bra att Samuelsson tar upp just svag/stark kollegialitet som viktigast för

det är något som jag tror är en mycket viktig förutsättning på en arbetsplats. Lärare på en skola behöver ha en stor gemenskap som vilar på gemensamma värderingar, rutiner och regler. För det är ju trots allt denna punkt som man tillsammans kan utveckla för att nå framgång med sina elever. Ens personliga liv och ens yrkesliv kan ingen påverka, då det oftast är den ryggsäck med erfarenhet man har skaffat sig genom åren.

Avslutningsvis så tar jag med mig att det är jätteviktigt med ett kollegialt samarbetande/lärande men för att få till det så krävs det organisatoriska förutsättningar såväl som ett stort intresse från gemene lärare att vilja och våga "blotta" sig kring sin undervisning. Därför hoppas jag att alla skolledare också läser boken "*Att organisera för skolframgång- strategier för en likvärdig skola*".

Lärare 2:

Genom LÄS har jag fått många olika handfasta tips på hur man skapar en god lärandemiljö. Föreläsarna har utgått från så skilda saker som motivation, minnesträning och ordning i klassrummet. Jag har provat två olika pedagogiska sätt att arbeta.

Learning by testing eller lärande bedömning:

Torkel Klingberg berättar i sin bok "*Hjärna, gener och jävlar anamma*" om vikten av att kunskap hamnar i långtidsminnet och inte bara i arbetsminnet. Studier har visat att elever lär sig mer långsiktigt genom att göra ett skarpt test inom ett mindre område än om de bara pluggar/tränar själva på samma område. Jag gjorde ett försök med denna form av testning i en Ma3b grupp genom att ha ett litet test varje vecka för att sedan avsluta arbetsområdet med en större examination. I en anonym undersökning av hur eleverna upplevde det så var de flesta positiva och kände också att de både förstod mer och hängde med bättre och på frågan om vi skulle fortsätta på detta vis så svarade nästan alla ja.

Spelifiering:

Adam Palmquist beskriver i sin bok "*Det spelifierade klassrummet*" spelets/tävlandets roll i eleverna/ungdomarnas liv. Han tar upp farorna men lyfter också de positiva effekterna så som ökad motivation och entusiasm. Han är väldigt noga med att berätta att det inte är en mirakellösning och att man inte kan använda sig av spelifiering i alla situationer. Jag testade några olika spelifieringar i mitt klassrum, bland annat skapade jag en matte allsvenska som både byggde på tur (lotteri) och flit. Eleverna kämpade på och jag överhörde bland annat "...så här många tal har jag

nog aldrig räknat på en lektion...”.

Lärare 3:

Föreläsarna i LÄS har alla hållit hög standard. Några har inspirerat, några har gett bildning samt någon har provocerat. Alla har bidragit mycket till den individuella utvecklingen för oss deltagare. Jag tar med mig följande saker.

Problemlösning - *Johan Sidenvall* gav en intressant föreläsning i ett område som vi Ma-lärare hade stor glädje av. Jag tror att vi alla vill jobba med med problemlösning än vad vi egentligen tar oss tid till. Så det var mycket givande att få höra om hur metoden kan hjälpa både svaga och starka elever att utvecklas inom matematik. Det var också nyttigt att höra att mängden problemlösning undervisning alltid bör anpassas till elevgruppens förkunskaper och mognad. Det är lätt att annars tro - ju med, desto bättre.

Ledarskap i klassrummet - *Marcus Samuelsson* gav mycket bekräftelse av hur jag själv tycker att en god lärare skall jobba i klassrummet för att skapa en gynnsam lärandemiljö. Samuelsson tog upp följande 3 punkter:

1. Gilla dina elever, etablera respektfulla relationer till dina elever
2. Ha en plan, var strukturerad
3. Var engagerad, visa att du som lärare vill vara där

Ett upplägg och inställning jag helt håller med om.

Lärare 4:

LÄS 2 har gett mig många funderingar kring vad jag hittills gjort, utvecklat och uppnått som lärare, har gett mig en bättre struktur i mina tankar kring lärarrollen och olika yrkesproblematik.

Jag tänkte berätta om hur man blir en bättre lärare ur ett ledarskapsperspektiv. Marcus Samuelsson ger i sin föreläsning och i sin bok “Lärandets ordning och reda” många korta, klara och enkla rekommendationer som jag är helt överens med.

För det första ska en lärare vara en tydlig ledare. Det kan innebära att läraren ger eleverna korta, tydliga och få instruktioner. En god ledare, enligt Marcus kommer med sina elever överens om några viktiga regler och håller fast vid dem. Det som präglar en god lärare är att hålla struktur på sina lektioner. Detta innebär att läraren ska starta och avsluta lektionerna, i huvuddelen av sin lektion behöver läraren vara

kunnig och ge sina elever varierande uppgifter.

Upstarten av lektionerna är mycket viktig då eleverna behöver:

- Förstå att lektionen har börjat och lugn och ro efterspråkas. Här föreslår Marcus att skriva på tavlan tre viktiga och enkla saker som läraren förväntar av sina elever. Genom att samla mobiltelefonerna i en låda och hälsa på varje elev vid dörren blir varje elev sedd av läraren.
- Vad man ska göra på dagens lektion för att vara trygga med lektionen och få en mening lektionen. Det är viktigt att läraren säger och skriver ner på tavlan vad som förväntas att göras under dagens lektion. På så sätt kan man skapa trygghet i sin klass.
- Lika viktigt är att avsluta lektionerna gemensamt. Läraren t ex kan sammanfatta vad som har gjorts på lektionen och vad man har lärt sig. Man kan i korta drag säga vad som ska göras nästa gång.

Enligt Samuelsson bör läraren utveckla sin skicklighet. T ex kan läraren använda mera sitt kroppsspråk. När en lärare rör sig i klassrummet, dröja vid en elev för att betona att eleven inte gjort det hen skulle. När läraren är trygg i sin roll, bestämd och kunnig lugnar eleverna sig snabbare. Sammanfattningsvis sade Marcus Samuelsson att tre viktiga egenskaper alla framgångsrika lärare har, nämligen att läraren är engagerad, strukturerad och gillar sina elever.

Lärare 5:

Att läsa om ledarskap i klassrummet under sin studietid (som faktiskt inte alla lärare inte ens får) och att faktiskt vara ledaren i klassrummet kan ofta vara två helt skilda saker. Hur ser vi på ledarskapet egentligen och vad innebär detta i mitt klassrum? Är det att bestämma och se till att alla elever är tysta? I dagens läge ser de flesta av oss inte det på det sättet och det får vi bra grund i av att läsa Marcus Samuelssons bok "lärandets ordning och reda" (2017) Han beskriver många saker som visar en bra ledare men de vi tycker är några av de viktigaste är att vi som ledare är tydliga med vad som förväntas av eleverna i klassrummet och vidden av att etablera relationer till varje individ i klassrummet.

I utvecklingsgrupper på skolorna har några av oss deltagare kunnat dela med sig av en del av innehållet i "Att organisera för skolframgång" av Maria Jarl, Ulf Blossing och Klas Andersson (2017) där även de pratar om vidden av att skolorna har ett tydligt ledarskap i klassrummen eftersom det är viktigt för att bli en framgångsrik skola. Författarna menar även att en bidragande faktor till en framgångsrik skola är

det kollegiala samarbetet. Detta har vi lärare anat sen länge men i och med LÄS har detta kommit upp i diskussioner i grupperna på skolorna vilket har gjort att vi fått en bättre samsyn på dessa saker vilket i längden gynnar eleverna. På en av våra skolor har så kallade lärgrupper bildats som har som huvudsyfte att ge tillgänglighet till kollegiala lärsituationer. Detta tillsammans med att skapa relationer med alla elever har skapat många bra bidragande diskussioner på våra skolor som fört utvecklingsarbetet framåt.

Lärare 6:

LÄS – utbildningens syfte är att stärka lärarnas ämnesmässiga och relationsmässiga kompetens. Att utveckla samarbetet mellan lärare som arbetar i friskola och kommunal skola. Genom mitt deltagande under utbildningen har jag fått ta del av aktuell forskning och inspirerande föreläsare och professorer inom området för utbildning. Vi lärare har samtalat om skola och undervisning, läst facklitteratur, delat erfarenheter och perspektiv. Satt ord på det vi anser oss skickliga på och ringat in utvecklingsområden både i klassrummet, på skolan och vad som kan stärka relationer och utveckla samarbetet mellan lärare i Strängnäs skolor. Jag har valt att referera mina upplevelser av LÄS-utbildningen till skoleffektivitetsforskningen där faktorer som framhålls av forskare som effektiva och anses karaktärisera framgångsrika skolor är: ett engagerat och tydligt ledarskap, att disponera tiden med fokus på lärande; en gott skolklimat med höga förväntningar på alla inblandade på skolan; att skolan följer upp, utvärderar och analyserar resultat och att kompetensutvecklingen är anpassad efter skolans interna behov samt att elever och vårdnadshavare upplever en hög grad av delaktighet i undervisningen (Jarl, Blossing, Andersson 2017, 20). En lärare kan jämföras med en resenär som valt att åka på en livslång resa, en resenär som vill utvecklas och blir föränderlig i relation med sina stopp på vägen. Resenären blir mer berest jäms med vägen men tappar aldrig lusten att fortsätta resa och upptäcka det nya, okända. Ny teknologi, forskning, utveckling och sociala samspel utmanar och berikar oss i vår skolvardag. Nya direktiv och riktlinjer att följa och förhålla sig till och alla de dagliga möten med människor som påverkar oss. LÄS - utbildningen har varit ett av mina stopp på vägen. Ett stopp jag bär med mig på min fortsatta utvecklingsresa och som berikat mig med bildning, nya perspektiv och praktiska verktyg för att utveckla min undervisning och öka elevernas lust att lära i klassrummet. Ett stopp på resan som stärkt min vilja att fortsätta mot det nya okända.

Slutsats

Vi har fått nöjet att följa många kunniga och trovärdiga föreläsare som utgick från sin forskning.

Vi har en samsyn i hur en skicklig lärare arbetar.

Efter alla lärares sammanfattningar och exempel ovan går det att dra följande slutsats. LÄS2 har gett oss en bekräftelse på att vi är skickliga i vårt yrke.

Föreläsarna och deras forskning bekräftade detta. Vi anser därför att LÄS2 har varit utvecklande på följande sätt:

- Vi har ett bättre självförtroende i att vi redan arbetar på ett bra sätt.
- Vi har fått med oss bra tips vi kan använda direkt i undervisningen.
- Vi kommer att fortsätta arbeta utifrån de kunskaper vi berikats med under LÄS2.

Sist men inte minst tar vi med oss många goda kontakter med trevliga kunniga kollegor.

Litteraturförteckning:

Adam Palmquist "Det spelifierade klassrummet".

Torkel Klingberg "Hjärna, gener och jävlar anamma".

Marcus Samuelsson "Lärandets ordning och reda. Ledarskap i klassrummet".

Agneta Bronäs och Niclas Runebou "Ämnesdidaktik. En undervisningskonst". Maria Jarl, Ulf Blossing och Klas Andersson "Att organisera för skolframgång". Johan Sidenvall "Lösa problem. Om elevers förutsättningar att läsa problem och hur lärare kan stödja processen".

Bilaga

Figur 1:

